

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Kateřina Štancová

Kvalita života rodin s autistickým dítětem

Oponoval: Mgr. Karel Řezáč, Ph.D.

1. **CÍL PRÁCE:** Svou práci autorka zaměřila na bezesporu věcnou a aktuální problematiku péče o osoby s poruchou autistického spektra. Také koncept kvality života považuji (nejen) ve vztahu k tomuto tématu za relevantní a aktuální. Cíl práce autorka v úvodu formuluje jako: „*Popsat dopady péče o autistické dítě na kvalitu života celé rodiny*“. Na základě podrobného zpracování teoretických konceptů autorka pro cestu k cíli práce zvolila dvě výzkumné otázky: (1) „*Jaké aspekty mají vliv na kvalitu života rodičů pečujících o dítě s poruchou autistického spektra?*“; (2) „*Jaké strategie rodiny využívají k vyrovnání se s diagnózou autismu potomka a jaké formy pomoci vyhledávají ke zvládnutí zátěže?*“. Byť rozvětvenější formulace výzkumných otázek dle mého názoru nebyla zvolena zcela ideálně a pro smysluplnost práce jako celku by bylo vhodnější otázky formulovat jednoznačněji, považuji cíl práce za naplněný a zodpovězení výzkumných otázek autorkou za úspěšné. Přesto si neodpustím zmínit nepřesnost, které se autorka dopouští v závěru práce, kdy v rozporu s úvodem rekapituluje cíl práce jako „*odhalit, jak rodiny s autismem prožívají a vnímají svou životní situaci a s jakou podporou nebo bariérami se ve svém sociálním fungování setkávají*“, což přímo nekoresponduje s původním (výše uvedeným) cílem, který autorka formuluje v úvodu. I tak považuji záměr autorky za srozumitelný a převážně konzistentní.

2. **OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:** V rámci teoretické části práce se autorka věnuje dvěma základním teoretickým konceptům, které jsou relevantní k cíli práce. Tyto koncepty, kterými jsou *poruchy autistického spektra* a *kvalita života*, autorka vymezuje věcně, relevantně a systematicky. Ačkoliv teoretická část představuje jen přibližně třetinu z práce jako celku, způsob konceptualizace se autorce podařilo uchopit tak, že vymezená teoretická východiska jsou obsahově komplexní, srozumitelná, současně velmi odborně definovaná a čtivě prezentovaná. Autorka dle mého názoru zmiňuje všechny podstatné aspekty obou konceptů a ve vztahu ke svému výzkumnému záměru provedla velmi kvalitní analýzu dostupných relevantních zdrojů, jejichž značná část je zahraničních, což podtrhuje preciznost vypracování této části práce. Autorka zvládá tvůrčím způsobem pracovat se zdroji, a přestože značná část práce je tvořena empirickými poznatky, její kvalitu to rozhodně nesnižuje. Oceňuji srozumitelnou a jasně formulovanou metodologii výzkumu a témat zvolených pro rozhovor. Zde bych pouze uvítal explicitnější objasnění způsobu generování jednotlivých témat pro rozhovory. Za chvályhodné považuji i zdánlivě nepatrné detaily, jako zaměření na jeden specifický typ autismu (nízkofunkční), nebo reflektování aktuálních a v praxi hojně diskutovaných obtíží spojených s nedostupností kvalitních sociálních služeb pro osoby s poruchou autistického spektra a jejich rodiče. Rád bych zmínil také vhodné využití několika věcných odkazů na zdroje v rámci interpretační části práce. Autorka uchopila cíl práce z mého pohledu atraktivním způsobem, který čtenářům skutečně přibližuje realitu života lidí pečujících o dítě s poruchou autistického spektra, včetně oněch v cíli uvedených *dopadů péče na kvalitu života celé rodiny*. V práci autorka prokázala také svou schopnost extrahování podstatných informací v rámci shrnujících kapitol, které celou práci zpřehledňují. Teoretickou, metodickou i interpretační část považuji za velice vydařenou a práci tak komplexně hodnotím jako opravdu kvalitní.

3. **FORMÁLNÍ ÚPRAVA:** Autorka ve své práci používá vhodný a odborný projev, cituje v souladu s platnou citační normou a používá přehlednou strukturu práce členěnou do jednotlivých adekvátně zvolených kapitol. K formální stránce práce proto nemám žádné výhrady, a naopak oceňuji autorku za neopomenutí ani tohoto aspektu práce.

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:** Jako celek působí práce velmi propracovaně a promyšleně. Přestože lze v práci identifikovat určité detailní nedostatky a potenciál pro zlepšení, na úroveň bakalářské práce je téma zpracováno velmi precizně a závěry autorky lze považovat za věcné a hodné pozornosti. Za nejslabší stránku práce považuji místy vyskytující se drobné opomíjení detailů, jako je výše uvedená nesourodost ve formulacích cíle, nebo někdy trochu opomenutá přímá a konkrétní provázanost jednotlivých částí práce. Naopak za stránku nejsilnější považuji relevanci a vhodnost argumentace, srozumitelnost sdělení, které práce přináší a podchycení všech s tématem pojících se problémů a souvislostí. Vyzdvihnout je třeba také schopnost autorky analyzovat získaná data, která vyplývá z interpretační části práce.

5. **OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ**

- 1) *Jak si vysvětlujete příčinu dlouhodobého nedostatku nabídky sociálních služeb pro rodiče vychovávající dítě s poruchou autistického spektra v České republice?*
- 2) *Jaká zjištění vyplývající z Vašeho výzkumu pro Vás byla nejvíce překvapující a proč?*

6. **NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:** Zejména na základě výše uvedených předností a navzdory drobným dílčím nedostatkům navrhuji práci hodnotit známkou **výborně**.

Datum: 25. 5. 2021

Podpis: